

UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Master of Real Estate Management
(master na master)

20-06-2006

NVAO accreditatierapport

Accreditatie op basis van een internationaal accreditatierapport

1. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

Op 21 februari 2006 heeft Prof. Dr. F. Van Loon, rector van de Universiteit Antwerpen, bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een aanvraag om accreditatie ingediend. Het ging om een accreditatieaanvraag op basis van een internationaal accreditatierapport zoals bedoeld in het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen. De aanvraag betrof de opleiding Master of Real Estate Management (master na master) van de Universiteit Antwerpen. De opleiding wordt verzorgd te Antwerpen. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen.

Het internationale accreditatiebesluit werd verleend door de Association to Advance Collegiate Schools of Business (AACSB) op 21 april 2005. Ter ondersteuning van de accreditatieaanvraag heeft de Universiteit Antwerpen het accreditatiebesluit, de externe beoordeling en documentatie met betrekking tot de gehanteerde methodologie, de organisatiestructuur en de kwaliteitscriteria van AACSB voorgelegd.

De aanvraag werd door het bestuur van de NVAO ontvankelijk verklaard op 21 maart 2006.

2. BESCHRIJVING VAN DE OPLEIDING

Administratieve gegevens betreffende de instelling en de opleiding:

Instelling :	Universiteit Antwerpen
Aard instelling :	Ambtshalve geregistreerde instelling
Graad, specificatie, kwalificatie :	Master of Real Estate Management
Soort opleiding :	master na master
Studieomvang in ECTS :	60
Onderwijslocatie(s) :	Antwerpen
Afstudeerrichting(en) :	zonder afstudeerrichtingen.
Onderwijstaal :	Engels
Bijkomende titel :	-

3. BEOORDELING VAN DE INTERNATIONALE ACCREDITATIE

De NVAO heeft op basis van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen de bevoegdheid om internationale accreditaties als equivalent te erkennen. Hierbij dient de NVAO na te gaan of de internationale accreditatie werd verleend volgens een vergelijkbare methodologische aanpak als de accreditaties gesteund op een externe beoordeling.

De NVAO heeft de voorwaarden voor de als equivalent erkenning van internationale accreditaties vastgelegd als onderdeel van het accreditatiekader bestaande opleidingen Vlaanderen.

De equivalentie van een concrete buitenlandse accreditatie wordt getoetst aan de hand van equivalentiecriteria, die inhoudelijk gegroepeerd kunnen worden in vijf thema's:

- de buitenlandse accreditatie geeft een positieve beoordeling van de kwaliteit van de betrokken opleiding;
- de buitenlandse accreditatie is voldoende actueel;
- de buitenlandse accreditatie stoelt op een openbare externe beoordeling;
- het buitenlandse accreditatieorgaan heeft een adequate organisatiestructuur;
- het buitenlandse accreditatieorgaan hanteert valabele kwaliteitscriteria.

In beginsel moet per thema aan alle equivalentiecriteria zijn voldaan, vooraleer de NVAO de accreditatie kan verlenen.

THEMA 1.

DE INTERNATIONALE ACCREDITATIE GEEFT EEN POSITIEVE BEOORDELING VAN DE KWALITEIT VAN DE BETROKKEN OPLEIDING

De NVAO heeft kunnen vaststellen dat de opleiding door AACSB werd geëvalueerd en volgens AACSB voldoet aan de eisen en standaarden gesteld in het accreditatiekader en neergelegd in het Team Visit Report en de aanbiedingsbrief. Het formeel accreditatiebesluit werd genomen door de AACSB Board of Directors op 21 april 2005. De aanbiedingsbrief is gedateerd op 27 mei 2005.

De NVAO heeft bijkomend vastgesteld dat in het Team Visit Report de benamingen van de Nederlandstalige opleidingen vertaald zijn naar het Engels. Op die manier lijkt het bijvoorbeeld alsof de Nederlandstalige Master in het Cultuurmanagement niet door AACSB geaccrediteerd werd aangezien enkel de Engelstalige benaming Master of Culture Management wordt genoemd. De Nederlandstalige en Engelstalige opleidingen zijn echter op basis van art. 91 §2 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs, en zoals blijkt uit het Hogeronderwijsregister, equivalente opleidingen en dit zowel naar inhoud als naar einddoelen.

De NVAO stelt vast dat in het internationale accreditatierapport de kwaliteit van de opleiding positief werd beoordeeld.

THEMA 2.

DE INTERNATIONALE ACCREDITATIE IS VOLDOENDE ACTUEEL

Het locatiebezoek vond plaats van 20 tot 23 februari 2005. Het formeel accreditatiebesluit werd genomen door de AACSB Board of Directors op 21 april 2005. De aanbiedingsbrief is gedateerd op 27 mei 2005.

De NVAO stelt vast dat tussen de datum waarop de buitenlandse accreditatie is uitgebracht en de datum van de accreditatieaanvraag bij de NVAO niet meer dan 1 jaar verlopen is.

THEMA 3.

DE INTERNATIONALE ACCREDITATIE STOELT OP EEN OPENBARE EXTERNE BEOORDELING

De NVAO heeft vastgesteld dat de externe beoordeling is neergelegd in het Team Visit Report en de aanbiedingsbrief. De AACSB-procedure voorziet via de initial accreditation procedure, in een externe beoordeling door een peer review team, op basis van een zelfevaluatie-rapport van de instelling en een besluit door de raad van bestuur van AACSB. De openbaarmaking van het rapport blijkt in overeenstemming met het beleid en de deontologie van AACSB. (Disclosure of Accreditation, Accreditation Quality Committee, 12 December 2003) Aanvullend beschouwt de Universiteit Antwerpen het rapport als openbaar gemaakt door het naar de NVAO te sturen en door het door de NVAO te laten publiceren.

De NVAO heeft vastgesteld dat de gebruikte kwaliteitsrichtlijnen voorafgaandelijk aan de accreditatieprocedure zijn bepaald in 2003 op basis van de 'mission-linked accreditation standards' van 1991. Deze kwaliteitsrichtlijnen waren (en zijn) openbaar via de website van AACSB en staan los van de individuele accreditatiebeoordeling. De gebruikte kwaliteitsrichtlijnen zijn uitgevaardigd door AACSB zelf. Uit de organisatiestructuur van AACSB blijkt dat deze zodanig is opgevat dat er geen interferentie zou mogen bestaan tussen het opstellen van de kwaliteitsnormen en de feitelijke beoordeling van een opleiding en/of instelling. Het opstellen en bijsturen van de kwaliteitsnormen is de bevoegdheid van het Accreditation Quality Committee. De beoordeling van opleidingen en/of instellingen gebeurt door Peer Review Teams, bijgestaan door het PreAccreditation Committee en onder toezicht van het Initial Accreditation Committee. Het Initial Accreditation Committee waakt over de consequente en consistente toepassing van de kwaliteitsnormen.

De externe beoordeling werd uitgevoerd door een expertenpanel, het Peer Review Team, bestaande uit drie peers. Elke expert heeft een 'statement conflict of interest' getekend.

Het Peer Review Team bestond uit David Saunders, (Chair) decaan van Queen's School of Business (Kingston, Canada); Ellen Harshman, decaan John Cook School of Business, Saint Louis University (Saint Louis, USA), en Bernard Garnier, gewezen decaan Faculté des Sciences de l'Administration, Université Laval (Quebec, Canada). De NVAO heeft vastgesteld dat de studenten betrokken zijn geweest bij de zelfevaluatie en het opstellen van het zelfevaluatie-rapport. Daarnaast verwijzen een aantal van de AACSB standaarden expliciet naar studenten en kunnen deze enkel beoordeeld worden door actieve betrokkenheid van de studenten bij de externe beoordeling. De studenten zijn tijdens het locatiebezoek gehoord en dit heeft geleid tot expliciete aanbevelingen in het rapport. Daarnaast is uit de stukken van AACSB gebleken dat het Peer Review Team is bijgestaan door de AACSB's PreAccreditation Committee en Initial Accreditation Committee. In deze comités, met in totaal minimum 18 en maximum 36 leden, is er een brede domeinspecifieke expertise aanwezig. Voor de samenstelling van de comités kan worden verwezen naar de website van AACSB.

De NVAO heeft uit de CV's kunnen opmaken dat er in het expertenpanel voldoende expertise aanwezig was.

De NVAO stelt vast dat de internationale accreditatie stoelt op een externe beoordeling uitgevoerd door een onafhankelijk expertenpanel van deskundigen en dit op basis van vooraf kenbaar gemaakte kwaliteitseisen. De externe beoordeling is neergelegd in een openbaar rapport.

THEMA 4.

HET INTERNATIONALE ACCREDITATIEORGAAN HEEFT EEN ADEQUATE ORGANISATIESTRUCTUUR

AACSB International is een non-profit organisatie van managementscholen, ondernemingen en andere organisaties, met als doel de bevordering en verbetering van hoger onderwijs in management. Uit de organisatiestructuur blijkt dat de accreditatieprocedure bewaakt wordt door verschillende, los van elkaar functionerende commissies. Het PreAccreditation Committee staat het Peer Review Team bij in het de accreditatieprocedure en moet daarnaast een eerlijk en doelmatig evaluatieproces garanderen.

Het Initial Accreditation Committee ziet toe op de processen van initiële accreditatie om een consistente toepassing van de standaarden over alle dossiers heen te garanderen. Het Maintenance of Accreditation Committee doet hetzelfde maar voor de processen van re-accreditatie.

Het Accreditation Coordinating Committee coördineert de werking van de drie bovenstaande committee's en formuleert adviezen aan het Accreditation Quality Committee met betrekking tot aanpassingen van de standaarden en procedures. Het Accreditation Quality Committee, ten slotte, evalueert en adviseert aanpassingen aan standaarden, beleidslijnen en procedures. De AACSB heeft op deze manier zowel in de organisatiestructuur als in de accreditatieprocedures garanties ingebouwd om beïnvloeding van directe belanghebbenden te vermijden.

AACSB International is erkend door de Council for Higher Education Accreditation (CHEA, <http://www.chea.org>) en dit op basis van CHEA's Recognition Policy voor accreditatieorganisaties.

AACSB International werd opgericht in 1916 en startte vanaf 1919 met een accreditatieprocedure. AACSB International heeft 527 geaccrediteerde leden wereldwijd die het 'business accreditation label' dragen. Uit de cijfers op de website van AACSB blijkt dat jaarlijks tal van instellingen en opleidingen geëvalueerd worden. AACSB International is erkend door de Council for Higher Education Accreditation (CHEA, <http://www.chea.org>). CHEA is een niet-gouvernementele hogeronderwijsorganisatie die de (regionale, nationale en gespecialiseerde/professionele) accreditatieorganisaties in de VSA erkend op basis van hun Recognition Policy. Verder is AACSB onder andere erkend door de staat South Carolina (VSA) en door het netwerk van State Boards of Accountancy (NASBA, <http://www.nasba.org>) in de VSA.

Uit de stukken van AACSB blijkt dat vertegenwoordigers van verschillende stakeholders (instellingen, academici, bedrijfsleven,...) betrokken zijn bij het ontwerpen en bewaken van de accreditatiecriteria. Dit blijkt bijvoorbeeld uit de rol van het Accreditation Quality Committee en de betrokkenheid hierbij van de stakeholders. Het Accreditation Quality Committee doet aanbevelingen in verband met de standaarden, het beleid en de procedures.

De NVAO heeft vastgesteld dat AACSB zodanig gestructureerd is dat interne kwaliteitszorg op verschillende plaatsen in de organisatie en op verschillende momenten in het accreditatieproces een plaats heeft. Hierbij kan verwezen worden naar de organisatiestructuur zoals die hierboven werd uiteengezet.

De NVAO stelt vast dat de internationale accreditatie is verleend door een autonome accreditatieorganisatie die een erkenning van overheidswege geniet en een reële en continue accreditatiepraktijk uitbouwt op grond van kenbare werkingsregels. Hierbij stelt de NVAO verder vast dat de accreditatieorganisatie regelmatig contact houdt met de stakeholders. De NVAO heeft tevens kunnen vaststellen dat de accreditatieorganisatie een adequaat systeem van interne kwaliteitszorg hanteert.

THEMA 5.

HET INTERNATIONALE ACCREDITATIEORGAAN HANTEERT VALABELE KWALITEITSCRITERIA

Uit het AACSB protocol blijkt dat de kwaliteitscriteria die door AACSB International gebruikt worden, bestaan uit geschiktheidscriteria (eligibility) en effectieve accreditatiestandaarden. De geschiktheidscriteria worden gehanteerd om uit te maken of een instelling/opleiding in aanmerking komt voor een beoordeling terwijl de accreditatiestandaarden worden gebruikt om die beoordeling uit te voeren.

De accreditatiestandaarden zijn ingedeeld in Strategic Management Standards, Participants (Students and Faculty) Standards en Assurance of Learning Standards.

AACSB onderzoekt ten eerste de coherentie en de relevantie van de doelstellingen van de opleidingen en de wijze waarop deze coherentie en relevantie worden gegarandeerd. Verwezen kan worden naar Standard 16: Undergraduate learning goals, Standard 17: Undergraduate educational level, Standard 18: Master's level general management learning goals en Standard 19: Specialized master's degree learning goals. Deze standaarden hebben in hoofdzaak betrekking op het definiëren van de leerdoelen en het meten van het behalen van deze leerdoelen.

AACSB onderzoekt ten tweede de coherentie van het programma van de opleidingen en de wijze van curriculumopbouw (Standard 15: Curriculum management and content, Standard 13: Individual faculty educational responsibility en Standard 14: Student educational responsibility)

AACSB vereist eveneens dat de toelatingsvoorwaarden afgestemd zijn op de doelstellingen (Standard 6: Student admission) en dat er adequate standaarden en procedures zijn voor opvolging van de studenten (Standard 7: Student retention).

AACSB beoordeelt of de leerdoelen gehaald worden (Standard 14: Student educational responsibility, Standard 16: Undergraduate learning goals, Standard 18: Master's level general management learning goals en Standard 19: Specialized master's degree learning goals). Tevens beoordeelt AACSB of de leerdoelen haalbaar zijn in termen van studiebelasting, begeleiding en studieduur (Standard 12: Aggregate faculty and staff educational responsibility, Standard 17: Undergraduate educational level en Standard 20: Master's educational level). AACSB onderzoekt ten derde de kwaliteit van het ingezette personeel bij de opleidingen zowel op het niveau van de managementschool als op het niveau van iedere relevante discipline en van iedere opleiding (Standard 9: Faculty Sufficiency en Standard 10: Faculty Qualifications). Deze standaarden worden aangevuld met engagements- en verantwoordelijkheidscriteria voor personeel (Standard 12: Aggregate Faculty and Staff Educational Responsibility en Standard 13: Individual Faculty Educational Responsibility). AACSB beoordeelt verder de voorwaarden gesteld inzake inzet en ondersteuning van academisch personeel, ook inzake evaluaties, carrièreverloop en globale, langere termijn planning (Standaard 11: Faculty Management and Support).

AACSB onderzoekt ten vierde de kwaliteit van de faciliteiten en voorzieningen in Standard 7: Student Retention, Standard 8: Staff Sufficiency - Student Support en Standard 12: Aggregate Faculty and Staff Educational Responsibility. AACSB vereist verder dat de voorzieningen voor studenten ingebed zijn in de (financiële) strategie van de instelling en dit om duurzaamheid te garanderen (Standard 5: Financial Strategies).

AACSB onderzoekt ten vijfde de werking van de interne kwaliteitszorg en legt het accent hierbij op een 'mission-driven' proces van continue verbetering. Het verwerven van de AACSB accreditatie is voor AACSB een engagement voor continue verbetering zoals opgenomen in Standard 4: Continuous Improvement Objectives. Het AACSB Peer Review Team heeft in haar rapport uitdrukkelijk het geïntegreerde curriculummanagement- en kwaliteitsbewakingssysteem van de Universiteit Antwerpen als heel sterk gekwalificeerd.

Interne kwaliteitszorg komt verder aan bod in de volgende standaarden: Standard 12: Faculty & staff responsibility, Standard 10: Faculty Qualifications, Standard 11: Faculty Management and Support en Standard 15: Management of Curricula.

AACSB onderzoekt ten zesde de kwaliteit van de output van de opleidingen. De standaarden 15 tot 20 zijn in essentie gericht op het onderzoek naar het kwalitatieve doelbereik van de opleidingen. Er wordt verwacht dat voor ieder leerdoel aangegeven wordt welke leermethode wordt aangewend. Vervolgens moet de instelling aantonen dat het doelbereik gerealiseerd wordt. Standaard 15 legt het accent op een systematische benadering. Standaarden 16, 18, en 19 vereisen telkens voor hun studieniveau dat de school het effectief behalen van de leerdoelen aantoont. Het AACSB Peer Review Team heeft hier geoordeeld dat het beleid van resultaatbewaking en -opvolging van de Universiteit Antwerpen erg sterk is.

Al de hierboven opgesomde standaarden worden getoetst zowel op het niveau van de individuele opleiding als op het niveau van de school als geheel. Uit een vergelijking blijkt dat de beoordeling van de doelstelling van de opleidingen, de curriculumopbouw, de kwaliteit van het ingezette personeel, de kwaliteit van de faciliteiten en de voorzieningen, de kwaliteit van de output en de interne kwaliteitszorg onderdeel uitmaken van de beoordeling.

Uit het AACSB protocol blijkt tevens dat AACSB International een duidelijk onderscheid maakt tussen bachelor- en masterniveau. Het evalueren van het niveau van de opleidingen is een aandachtspunt in de accreditatiestandaarden (Standard 17: Undergraduate Educational Level en Standard 20: Master's Educational Level).

AACSB International en de Universiteit Antwerpen hebben onder de vorm van een correspondentietabel een vergelijking opgemaakt tussen de door AACSB gehanteerde descriptoren en de Dublindescriptoren. Hieruit kan bijvoorbeeld worden opgemaakt dat enerzijds de Dublindescriptoren die betrekking hebben op Knowledge and Understanding voor het bachelorniveau overeenkomen met elementen uit de AACSB's Assurance of Learning (Eligibility Procedures and Accreditation Standards for Business Accreditation, AACSB International, p. 56) en Standard 15: Curriculum management and content, aangevuld met elementen uit AACSB's Statement about curriculum management and content (Eligibility Procedures and Accreditation Standards for Business Accreditation, AACSB International, p. 68-76). Anderzijds komen voor masterniveau de Dublindescriptoren die betrekking hebben op Knowledge and Understanding overeen met elementen uit Standard 18: Master's level general management learning goals en Standard 19: Specialized master's degree learning goals, aangevuld met elementen uit AACSB's Statement about curriculum management and content (Eligibility Procedures and Accreditation Standards for Business Accreditation, AACSB International, p. 68-76).

De NVAO heeft op basis van deze vergelijking vastgesteld dat de descriptoren in het AACSB protocol geen substantiële verschillen met de Dublindescriptoren vertonen.

De AACSB accreditatie is gebaseerd op een evaluatie die uitgaat van de opdrachtsverklaring van de instelling, waarvoor AACSB eist dat deze verduidelijkt op welke wijze de instelling bijdraagt tot de wetenschappelijke kennisproductie in het vakgebied. (Standard 2: Mission Appropriateness) Dit onderlijnt het noodzakelijk academische karakter van de instelling en haar opleidingen om in aanmerking te komen voor AACSB accreditatie.

Verder blijkt het academische karakter uit de wijze en het niveau waarop de accreditatiestandaarden gehanteerd worden, en de verwijzingen naar academische vereisten. Ook blijkt de academische oriëntatie van de accreditatie door AACSB uit het feit dat zij eveneens evaluatie en accreditatie van het doctoraat omvat.

AACSB International kan worden beschouwd als een domeinspecifieke accreditatieorganisatie. De gehanteerde accreditatiestandaarden blijken te zijn ontwikkeld en gedragen door een breed consultatieproces, waarbij zowel academische stakeholders als het afnemersveld betrokken zijn. AACSB International heeft de intentie dat de accreditatiestandaarden expliciet rekening houden met disciplinevereisten en met verwachtingen vanuit het afnemend veld.

Uit het AACSB protocol blijkt dat de domeinspecifieke eisen geïntegreerd zijn in de accreditatiestandaarden en de accreditatieprocedure. Het domeinspecifieke karakter van de accreditatie blijkt in het bijzonder uit de standaarden Management of Curricula, Undergraduate Learning Goals, Master's Level General Management Learning Goals en Specialized Master's Degree Learning Goals.

De NVAO stelt vast dat AACSB heeft gepeild naar de onderwerpen die in het Accreditatiekader van de NVAO worden getoetst. Daarbij heeft AACSB gebruik gemaakt van een coherente set van criteria en breed gedragen en behoorlijk geïnventariseerde domeinspecifieke eisen gehanteerd. De NVAO stelt tevens vast dat AACSB inzichtelijk heeft gemaakt dat het om een opleiding met een academisch karakter ging.

EQUIVALENTIEBESLUIT

De NVAO heeft op deze wijze nagegaan of de internationale accreditatie werd verleend volgens een vergelijkbare methodologische aanpak als de accreditaties gesteund op een externe beoordeling. De NVAO heeft hierbij vastgesteld dat de buitenlandse accreditatie per thema wel degelijk aan alle equivalentiecriteria opgenomen in het accreditatiekader bestaande opleidingen Vlaanderen voldoet.

De NVAO kan dan ook, gelet het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, de accreditatie verleend door AACSB op 21 april 2005 aan de opleiding Master of Real Estate Management (master na master) van de Universiteit Antwerpen als equivalent verklaren en de opleiding derhalve te accrediteren.

4. BESLUIT VAN DE NVAO

betreffende de accreditatie van de Master of Real Estate Management (master na master) van de Universiteit Antwerpen.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

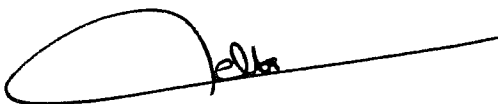
Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt de accreditatie, verleend door AACSB aan de opleiding Master of Real Estate Management (master na master) van de Universiteit Antwerpen, equivalent verklaard. De opleiding wordt verzorgd te Antwerpen. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen.

Het accreditatierapport en -besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Master of Real Estate Management (master na master) van de Universiteit Antwerpen wordt goedgekeurd en de opleiding wordt geaccrediteerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2006-2007 tot en met het einde van het academiejaar 2013-2014.

Den Haag, 20 juni 2006

Voor de NVAO,

Guy Aelterman
(bestuurslid)

5. OPMERKINGEN EN BEZWAREN VAN INSTELLING

Conform de bepalingen vermeld in de door de NVAO ter beschikking gestelde handleiding kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport.

Er werden vanwege de instelling enkele taalkundige opmerkingen maar geen bezwaren ontvangen.